

Berørte parter

Kontaktperson: Kathrine Moland
Vår dato: 28.06.2018
Vår referanse: 18/36264
Veileder erstatter: *Veiledning RÅK-import 17/36515*

Veiledning RÅK-import

1. Innledning

I denne veiledningen gir Landbruksdirektoratet utfyllende informasjon om regler for søknad om tollnedsettelse for bearbeidede landbruksvarer (RÅK-varer). Vi viser til forskrift 2012-12-20 nr. 1424 *om fastsettelse av nedsatte tollsatser ved import av industrielt bearbeidede landbruksvare* (RÅK-importforskriften). Vedlegg 1 og vedlegg 2 til forskriften er spesielt viktig at importører setter seg inn i før de fyller ut søknad om tollnedsettelse.

Det er importøren som er ansvarlig for at opplysninger oppgitt i søknad om tollnedsettelse er korrekte, jf. § 5 i RÅK-importforskriften. Med importør mener vi her den bedriften tollnedsettelsen er utstedt til, altså den som har fått en rettighet til å importere en gitt vare til nedsatt tollsats.

Importør er også ansvarlig for å følge regelverket til Mattilsynet og Tolletaten ved import av varer til Norge¹.

2. Hvilke produkter er RÅK-varer?

Det er produktets varenummer i tolltariffen som avgjør om et produkt er en RÅK-vare. Dersom man finner varenummeret til produktet under vedlegg 1 til RÅK-importforskriften så er produktet en RÅK-vare.

Dersom du er usikker på hvilket varenummer i tolltariffen produktet ditt hører til under må du kontakte Tolletaten. Du som importør er selv ansvarlig for å importere et produkt på korrekt varenummer. Vi anbefaler at du søker din tollregion om [bindende forhåndsuttalelse om varens klassifisering \(BKU\)](#) dersom du er usikker.

¹Mer informasjon om regelverket til Tolletaten finner du på www.toll.no, og for Mattilsynet på www.mattilsynet.no

3. Hvilke RÅK-varer kan du søke om tollnedsettelse for?

For de varenumrene i vedlegg 1 til forskriften hvor tollsatsen i tabellen er angitt med MX eller D må importører søke Landbruksdirektoratet for å få tollnedsettelse. De varenumrene som ikke er angitt med MX eller D har en fast nedsatt tollsats, og det gis ikke ytterligere tollnedsettelse.

For varer med krav om søknad gir Landbruksdirektoratet en tillatelse til nedsatt tollsats (tollnedsettelse) jf. §§ 2 til 3 i RÅK-importforskriften. Tollsatsen regnes ut på bakgrunn av de tollbelagte råvarene som er fylt inn i søknaden. Tollsatsen er også avhengig av varens opprinnelse.

4. Når er fristen for å søke om tollnedsettelse?

En tollnedsettelse skal benyttes ved deklarasjon av en vare. Du bør derfor søke i god tid før importtidspunktet. Tollnedsettelsen får gyldighet i 3 år fra den datoen Landbruksdirektoratet mottar søknaden, gitt at den er korrekt utfylt. Dersom det oppdages feil i søknaden ved kontroll må du eventuelt søke på nytt og tollnedsettelsen vil få gyldighet fra den nye søknadsdatoen.

Behandlingstiden for søknad om tollnedsettelse er, ifølge Landbruksdirektoratets serviceerklæring, 10 arbeidsdager fra søknaden er mottatt.

5. Krav til dokumentasjon

Før søknad om tollnedsettelse sendes inn må importør ha oppdatert dokumentasjon fra produsent på varens innhold.

Landbruksdirektoratet stiller følgende krav til dokumentasjonen:

- Det skal gå klart frem av dokumentasjonen at den kommer fra produsent.
- Alle produktets råvarer skal fremgå.
- Prosentvis innhold av alle råvarer som er relevante for tollberegningen skal fremgå. Se punkt 7 i veiledningen.
- Dersom råvareinnholdet i dokumentasjonen er oppgitt i intervaller skal høyeste prosentandel i intervallet føres opp i søknaden.
- Dokumentasjonen må være på engelsk eller et skandinavisk språk.
- Dokumentasjonen skal vise råvareinnholdet i produktet på importtidspunktet.

For at Landbruksdirektoratet skal kunne kontrollere søknaden må produktnavnet på dokumentasjonen fra produsenten kunne knyttes til varens fakturabetegnelser i søknaden.

[Søknadsskjema LDIR-726](#) utfylt og signert av ferdigvarens produsent kan også brukes som dokumentasjon av prosentvis råvareinnhold. Det er da viktig å huske at en fullstendig ingrediensliste fra produsent må følge med i tillegg.

Dersom produktet du skal søke om tollnedsettelse for inneholder en ingrediens som ikke er en råvare i seg selv, må du få produsenten til å spesifisere råvareinnholdet. Et eksempel på dette er sjokolade som ingrediens i en kjeks. Da må produsenten oppgi innholdet i sjokoladen, fordi denne ofte inneholder flere tollbelagte råvarer som dere må oppgi i søknad om tollnedsettelse for kjeksen.

6. Hvordan søke om tollnedsettelse?

Alle bedrifter som er registrert i Brønnøysundregisteret kan søke om tollnedsettelse. Du som søker på vegne av bedriften må være tildelt rollen «Primærnæring og næringsmidler» i Altinn. Hvis du ikke har riktig rolle eller enkeltrettighet, må du få noen som har delegeringsrettighet til å delegere den til deg.

Du søker om tollnedsettelse i vårt elektroniske søknadssystem som du logger på via Altinn. Landbruksdirektoratet har laget en veiledning som tar deg trinnvis gjennom søknadsprosessen. Denne veiledningen finner du på vår [nettside](#).

Hvis søknaden blir tatt ut til kontroll vil du få beskjed om dette i søknadssystemet og per e-post etter at du har sendt inn søknaden. Dokumentasjonen må da lastes opp i det samme systemet hvor du søkte.

Ved søknad om tollnedsettelse er det viktig å være spesielt oppmerksom på følgende:

- Det skal sendes inn én søknad for hvert enkelt produkt. Unntaket er identiske varer med forskjellig forpakkingsstørrelse, så lenge forpakkingsstørrelsen ikke fører til at varen skifter varenummer i tolltariffen.
- Søker må ha dokumentasjonen tilgjengelig **før** søknaden sendes inn.
- Det er importør som har ansvaret for at alle opplysninger som gis i søknaden er korrekte. Dette inkluderer også varens varenummer i tolltariffen. Når du får innvilget en tollnedsettelse er dette ingen garanti for at tillatelsens varenummer er korrekt. Er du usikker på produktets varenummer i tolltariffen, må du kontakte din tollregion.
- Benytt så spesifikk fakturabetegnelse som mulig. Tips dersom varen din har et generelt produktnavn:
 - Benytt artikkelnummer i tillegg til produktnavn
 - Sett produsentens navn i parentes bak produktnavnetDersom en tollnedsettelse blir underkjent av Tolletaten på grunn av manglende samsvar mellom fakturabetegnelse på tollnedsettelsen og faktura fra leverandør, må dere søke om ny tollnedsettelse med korrekt fakturabetegnelse.

7. Hvilke råvarer skal oppgis i en søknad om tollnedsettelse?

Hvilke råvarer som er tollbelagt i RÅK-ordningen er definert av vedlegg 2 til RÅK-importforskriften. Disse råvarene kan generelt deles inn i følgende kategorier:

- Meieri
- Kjøtt
- Egg
- Mel, gryn og korn
- Poteter og stivelse
- Glukose
- Bær og bærkonsentrat, av bringebær, jordbær og solbær.

Dersom en råvare i produktet ditt faller inn under en av disse kategoriene, må du oppgi den i søknaden.

Det er et stort mangfold av råvarer. Vi har laget en liste over noen av råvarene som ikke spesifikt står nevnt i vedlegg 2, men som vi ofte får spørsmål om skal oppgis i søknaden. Råvarelisten finner du vedlagt denne veiledningen. Listen er ikke uttømmende, og vil bli

oppdatert fortløpende.

7.1 Melkepulver

Dersom produktet du skal søke om tollnedsettelse for inneholder melkepulver er det viktig at du oppgir riktig type melkepulver i søknaden. Forskjellen på de ulike typene melkepulver er fettprosenten. Du kan velge mellom følgende melkepulver i vårt elektroniske søknadssystem, hvor prosentsetningen angir fettprosent i pulveret:

- Fløtepulver 55 %
- Melkepulver 20 %
- Helmelkpulver 28 %
- Helmelkpulver 35 % (ekstra fet)
- Kjernemelkpulver
- Mysepulver (inntil 13 % protein) – Se punkt 7.3 i veiledningen
- Skummetmelkpulver

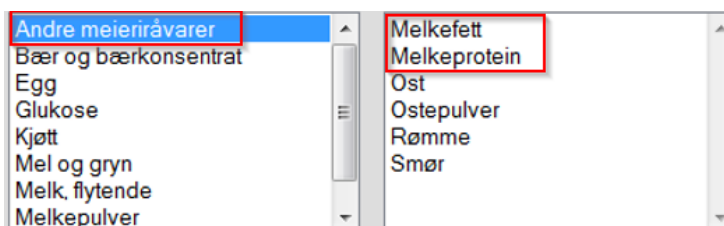
Står det helmelkspulver (whole milk powder) i dokumentasjonen skal dette oppgis som «hmelkpulver 28 %» i søknaden. Dersom du skal oppgi det som «hmelkpulver 35 % (ekstra fet)», må du ha dokumentasjon som viser at det er ekstra fett helmelkspulver i produktet ditt.

Dersom fettandelen i melkepulveret ikke er presisert og det kun står «melkepulver» i dokumentasjonen, skal du oppgi melkepulveret som «melkepulver 20 %».

7.2 Osteerstatning/analogost under varenummer 19.01.9091

Med osteerstatninger menes produkter som for forbruker framstår som et alternativ til ost, men hvor melkefettet er erstattet, helt eller delvis, av annet fett.

Dokumentasjonen fra produsent må vise andel melkeprotein og eventuelt andel melkefett i produktet. Disse andelene må du oppgi i søknaden under «Andre meieriråvarer». Dersom produktet er en blanding av analogost og vanlig ost, skal andelen vanlig ost i produktet oppgis som ost og resterende som melkefett og melkeprotein.

Figur 1: Hvor melkefett og melkeprotein føres i det elektroniske systemet.

7.3 Proteinpulver og andre produkter med råvarer av myse

Dokumentasjonen på råvareinnholdet i sportsernæringer, proteinpulver og lignende varer må vise innholdet av melkefett og melkeprotein i produktet. Disse andelene må du oppgi i søknaden under «Andre meieriråvarer».

Inneholder produktet for eksempel 60 prosent myseproteinkonsentrat (WPC) må du ha dokumentasjon fra produsent som viser andelen melkefett og melkeprotein i WPC. Dersom det eksempelvis er 6 % melkefett og 80 % protein vil regnestykket bli som følger:

Melkefett: $6 * 60 \text{ prosent} = 3,6 \%$

Melkeprotein: $80 * 60 \text{ prosent} = 48 \%$

Dersom varen inneholder flere ulike proteinprodukter (for eksempel både WPC og myseproteinisolat) basert på melk, så gjøres dette for alle innsatsfaktorene. Disse legges så sammen før man fører inn det totale innholdet av melkefett og melkeprotein.

Tabell 1: Oversikt over utvalgte råvarer av myse, myseprotein og melkeprotein

Råvare	Hvordan føre råvaren i søknadsskjema?
Mysepulver	Mysepulver (inntil 13 % protein)
Flytende myse	Ikke tollbelagt*
Myseprotein	Melkeprotein
Myseproteinkonsentrat**	Melkefett og melkeprotein
Melkeproteinkonsentrat**	Melkefett og melkeprotein
Mysepermeatpulver	Ikke tollbelagt

*Unntak: Dersom myse er benyttet til å lage analogost skal prosentvis innhold av melkefett og melkeprotein i produktet føres i søknadsskjema.

**Dette gjelder alle produkter som inneholder konsentrert myseprotein eller melkeprotein, som for eksempel isolat og hydrolysat.

7.4 Glukose, glukosesirup, dekstrose og lignende råvarer

Dersom et produkt inneholder en råvare med glukose, glykose, glukosesirup, dekstrose eller druesukker i navnet skal råvaren oppgis som «Glukose, glukosesirup, dekstrose» i søknadsskjema.

Tabell 2: Oversikt over utvalgte råvarer av glukose og lignende

Råvare	Hvordan føre råvaren i søknadsskjemaet
Glukose/glykose	Glukose, glukosesirup (dekstrose)
Glukosesirup	Glukose, glukosesirup (dekstrose)
Dekstrose	Glukose, glukosesirup (dekstrose)
Druesukker	Glukose, glukosesirup (dekstrose)
High fructose corn sirup	Glukose, glukosesirup (dekstrose)
Glukose-fruktose sirup	Glukose, glukosesirup (dekstrose)
Fruktose-glukose sirup	Skal ikke oppgis
Andre siruper (hvetesirup, maissirup, rissirup, osv.)	Skal ikke oppgis
Polydekstrose	Skal ikke oppgis
Invertisukker	Skal ikke oppgis

8. Dersom søknaden blir avslått eller avvist

Dersom søknaden er avslått eller avvist er saken avsluttet hos Landbruksdirektoratet.

Det er viktig å lese vedtaket dere får tilsendt, før dere søker på nytt. Der står det viktig informasjon om årsaken til avvisning/avslag.

9. Tollnedsettelse for produkter med innhold av bær

Den 1. september hvert år blir det fastsatt nye tollsatser for røde bær som inngår i RÅK-varer. Dette kan påvirke tollsatsen på de tollnedsettelsene som er gitt til produkter som inneholder jordbær, bringebær og solbær, samt konsentrater av disse. Dersom produktet ditt inneholder et eller flere av disse bærslagene vil du få tilsendt en ny tollnedsettelse. Den gamle tollnedsettelsen vil ikke lenger være gyldig.

10. Endringer som krever ny søknad

Dersom opplysninger gitt i søknaden endres, må det søkes om ny tollnedsettelse. Eksempler på slike endringer er:

- Organisasjonsnummer
- Opprinnelsesland (dersom endring medfører annen handelsavtale, f.eks. flytter produksjonen ut av EU)
- Råvareinnholdet i ferdigvaren
- Fakturabetegnelse på ferdigvaren
- Varenummer i tolltariffen

11. Opplysningsplikt og kontroll av grunnlaget for tollnedsettelse

Mange tollnedsettelse innvilges automatisk på bakgrunn av de opplysningene importør har oppgitt i søknaden, men Landbruksdirektoratet gjennomfører tidvis kontroll. Dersom det avdekkes feil i en søknad blir søknaden avvist eller avslått. Viser det seg i ettertid at en tollnedsettelse er gitt på feil grunnlag kan vi trekke den tilbake jf. § 6 i RÅK-importforskriften. Importør må da foreta statistisk oppretting og eventuelt omberegne toll for import tilbake i tid. Dette gjøres elektronisk på [Tolletaten sine nettsider](#).

Dokumentasjon skal være tilgjengelige ved eventuell kontroll.

12. Søknad om tollnedsettelse med tilbakevirkende kraft

Landbruksdirektoratet kan innvilge søknader om tollnedsettelse med tilbakevirkende kraft. Dette betyr at vi setter tollnedsettelsens gyldighetsperiode bakover i tid slik at den kan brukes på tidligere fortollinger. Søknad om tollnedsettelse med tilbakevirkende kraft kan ikke fremmes elektronisk i systemet «Import av landbruksvarer», men må sendes til Landbruksdirektoratet per post eller via epost til postmottak@landbruksdirektoratet.no.

Krav til søknad om tollnedsettelse med tilbakevirkende kraft:

- Utfylt skjema *LDIR-726 Søknad om tollnedsettelse for industrielt bearbejdede landbruksvarer*. [Skjemaet er tilgjengelig på Landbruksdirektoratets nettsider](#).
- Informasjon om hvilken dato tollnedsettelsen skal tilbakedateres til.
- Dokumentasjon på ferdigvarens råvareinnhold som var gyldig på fortollingstidspunktet. Ellers gjelder våre krav til dokumentasjon som følger av pkt. 5 i dette rundskrivet.
- Det må komme klart frem av brevet eller eposten at det gjelder tollnedsettelse med tilbakevirkende kraft. Det skal sendes en søknad per vare. Dersom du skal søke for fem produkter skal det sendes fem e-poster.

Det må påregnes noe lenger saksbehandlingstid ved søknad om tollnedsettelse med tilbakevirkende kraft enn ved vanlige søknader om tollnedsettelse.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Jens Tjentland
seksjonssjef

Kathrine Moland
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.